

„Ocena jakości i efektów realizacji III Osi priorytetowej PO WER – Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, w tym badanie zmian w zakresie zarządzania procesem kształcenia dzięki wsparciu z EFS”

- Wyniki badania ewaluacyjnego
- Rekomendacje

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

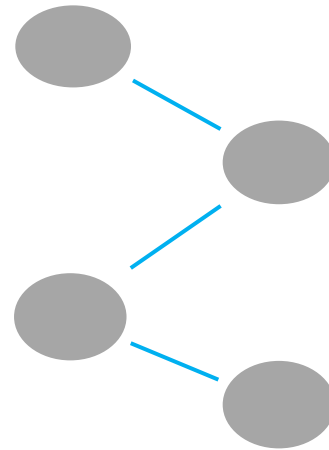
NCBR
Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

Cele i zakres badania

Ocena skuteczności działań oraz jakości i trwałości efektów III Osi priorytetowej PO WER – Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju.

Cel 1. Ocena, w jaki sposób wsparcie z EFS przyczyniło się do osiągnięcia celów III Osi priorytetowej PO WER wraz z identyfikacją barier i dobrych praktyk służących osiągnięciu zakładanych celów.

Cel 3. Ocena skuteczności, użyteczności i trwałości interwencji PO WER wspierających zmiany organizacyjne i rozwój kompetencji kadr uczelni.

Cel 2. Ocena efektów realizowanych działań w zaplanowanych typach operacji i ich wpływu na poprawę jakości kształcenia w szkolnictwie wyższym i jego dopasowania do rynku pracy.

Cel 4. Ocena użyteczności i trwałość zmian w zakresie zarządzania procesem kształcenia.

III OŚ POWER w NCBR

36 konkursów przeprowadzonych w NCBR w latach 2015-2023 w ramach **55 naborów**

22 projekty realizowane w trybie pozakonkursowym

3 966 złożonych wniosków o dofinansowanie

2053 podpisane umowy na realizację projektów

5 563 816 825 zł* wartości dofinansowania z Unii Europejskiej

266 uczelni pełniło funkcję lidera projektu

Poziom realizacji celów Programu

- **Osiągnięto cel główny i cele szczegółowe III OP PO WER.**
- **W największym stopniu osiągnięto cele** dotyczące:
 - podniesienia poziomu umiędzynarodowienia polskich uczelni;
 - podniesienia kompetencji osób uczestniczących w edukacji na poziomie wyższym;
 - poprawy dostępności szkolnictwa wyższego dla osób ze szczególnymi potrzebami.
- **W najmniejszym stopniu osiągnięto cel** dotyczący wsparcia adaptacji (reorientacji zawodowej) pracowników uczelni przechodzących procesy restrukturyzacyjne wynikające z konsolidacji uczelni.
- Do połowy grudnia 2023 r. **zakontraktowano 103,4% alokacji III OP.**
- **Poziom certyfikacji wydatków** dla całej osi wyniósł **niemal 83%.**
- **Niemal wszystkie kluczowe wskaźniki produktu i rezultatu** przyjęte w III Osi Programu – za wyjątkiem jednego – **zostały osiągnięte, a nawet znacząco przekroczone.**

Cel 1. Podniesienie kompetencji osób uczestniczących w edukacji na poziomie wyższym, odpowiadających potrzebom gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa

475 406 osób podniosło swoje kompetencje dzięki realizowanym projektom

76,4% absolwentów uczelni podjęło zatrudnienie w ciągu 12 miesięcy od zakończenia kształcenia

- Najbardziej skuteczne i użyteczne dla studentów okazały się: certyfikowane kursy, szkolenia, również wizyty studyjne oraz warsztaty i praktyczne zajęcia realizowane na uczelni i przez pracodawców.
- Wzrost aktywności zawodowej studentów i podejmowanie pełnowymiarowej pracy w trakcie studiów.

Cel 2. Zwiększenie jakości i efektywności kształcenia na studiach doktoranckich

4 618 osób otrzymało wsparcie w ramach programów studiów doktoranckich

25,4% osób, które otrzymały wsparcie uzyskało stopień doktora

- Za sukces projektów można uznać malejące zjawisko „niekończenia studiów” – co istotnie wpływa na liczbę osób uzyskujących stopień doktora, mimo malejącej liczby doktorantów.

Cel 3. Poprawa dostępności międzynarodowych programów kształcenia dla osób uczestniczących w edukacji na poziomie wyższym z Polski oraz dla cudzoziemców

6 541 osób ukończyło międzynarodowe programy kształcenia

9 438 osób ukończyło kształcenie w ramach wymiany akademickiej

9 978 osób podniosło kompetencje w zakresie zdolności instytucjonalnej uczelni w obszarze umiędzynarodowienia

144 zagraniczne akredytacje uzyskane przez podstawowe jednostki organizacyjne uczelni

- Wyższy poziom umiędzynarodowienia polskich uczelni: (a) poprawa w zakresie długotrwałej i krótkotrwałej mobilności międzynarodowej, (b) wzrost liczby publikacji międzynarodowych.

Cel 4. Wsparcie zmian organizacyjnych i podniesienie kompetencji kadr w systemie szkolnictwa wyższego

32 471 pracowników uczelni podniosło kompetencje zarządcze

39 044 pracowników uczelni podniosło kompetencje dydaktyczne

- Najbardziej skuteczne okazały się szkolenia/kursy (inne usługi rozwojowe) silnie spersonalizowane w zakresie treści i formy, follow up – zapewnienie pracownikowi wsparcia po szkoleniu/kursie, szkolenia/kursy kończące się walidacją i certyfikacją, krótsze, zdalne kursy/szkolenia, szkolenia/kursy hiperspecjalistyczne (dot. wąskiej dziedziny wiedzy).

Cel 5. Wsparcie adaptacji (reorientacji zawodowej) pracowników uczelni przechodzących procesy restrukturyzacyjne wynikające z konsolidacji uczelni

110 pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy otrzymało wsparcie w ramach reorientacji zawodowej

100 takich osób podjęło nową pracę lub kontynuuje dotychczasową

7 związków międzyuczelnianych powstało w ramach zrealizowanych procesów konsolidacji uczelni

- **Dane** nt. zmniejszającej się liczby uczelni (mimo nadal dużej ich liczby), zmniejszającej się liczby studentów oraz zachodzących procesów likwidacji placówek **potwierdzają adekwatność tego typu interwencji, w wyniku której doszło do częściowego ograniczenia negatywnych skutków takich zjawisk.**

Cel 6. Poprawa dostępności szkolnictwa wyższego

110 uczelni w Polsce wdrożyło rozwiązania w zakresie niwelowania barier dostępności

3 Centra wiedzy o dostępności funkcjonujące na polskich uczelniach

22 080 pracowników uczelni podniosło kompetencje w zakresie edukacji włączającej

45 programów kształcenia zawiera moduły projektowania uniwersalnego

- Wprowadzono liczne zmiany w strukturach organizacyjnych uczelni pod kątem zwiększanie ich dostępności np. powołanie stanowiska ds. dostępności np. pełnomocnika rektora ds. OzN, powołanie stanowiska lub biura zajmującego się studentami ze specjalnymi potrzebami, dostosowanie procedur wewnętrznych uczelni do specyfiki potrzeb OzN.

Czynniki WZMACNIAJĄCE efekty projektów III OP PO WER

- **Powstanie trwałych struktur na uczelniach.**
- Właściwa **diagnoza potrzeb** studentów, kadry i pracodawców.
- **Specustawa funduszowa** przewidująca m.in. możliwość wydłużania terminów składania wniosków w konkursach czy terminów na uzupełnienie lub poprawienie wniosku.
- **Krótkie formy** podnoszenia kompetencji.
- **Kompleksowość i komplementarność** wsparcia, głównie w ramach projektów zintegrowanych.
- Zaangażowanie w projekty **pracodawców i partnerów** społecznych.
- **Połączenie działań** miękkich, infrastrukturalnych oraz działań w zakresie procedur i struktur.
- Przeniesienie realizacji części Działania 3.3 z NCBR **do NAWA**
- Podział zakresu wsparcia **na ścieżki oraz opracowanie modeli wsparcia**, szeroki katalog możliwych działań.

Czynniki OSŁABIAJĄCE efekty projektów III OP PO WER

- **Brak ciągłości wsparcia uczelni między perspektywami finansowymi 2014-2020 i 2021-2027.**
- **Pandemia COVID-19.**
- **Brak możliwości wsparcia absolwentów** (poza projektami w ramach trzeciej misji uczelni).
- **Zbyt niskie stawki wynagrodzenia** osób merytorycznych w projektach.
- Realizacja Programów Rozwoju Kompetencji głównie **zewnętrznymi zasobami.**
- **Zmiana systemowa zastępująca** dotychczas istniejące **studia doktoranckie szkołami doktorskimi.**
- Trudności w realizacji programów **studiów doktoranckich o charakterze aplikacyjnym** oraz **staży** w ramach międzynarodowych programów studiów doktoranckich.
- Nadmierne **obciążenia administracyjne dla przedstawicieli biznesu.**
- **Niska motywacja kadry** dydaktycznej do podnoszenia kompetencji.
- **Przeszacowanie popytu na konsolidację** po stronie uczelni.

Rekomendacje

- Należy w katalogu działań uwzględnić działania dotyczące: doskonalenia kompetencji w zakresie pracy ze studentami o szczególnych potrzebach edukacyjnych oraz diagnozy potrzeb jak najszerszej grupy studentów.
- Należy kontynuować działania na kierunkach kształcących na potrzeby branż kluczowych dla gospodarki oraz istotnych z punktu widzenia Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji.
- Należy utrzymać otwarty katalog form wsparcia oraz obowiązek: łączenia działań dot. rozwoju kompetencji studentów z rozwojem kompetencji kadry uczelni, współpracy z pracodawcami, modyfikowania programów kształcenia i zapewnienia w kształceniu elementów praktycznych.
- Należy kontynuować działania wspierające rozwój kompetencji kadry uczelni w zakresie zwiększania efektywności procesów zarządczych.

Dziękuję za uwagę

Monika Kordowska

starszy specjalista wsparcia | Sekcja Analiz i Ewaluacji

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

NCBR
Narodowe Centrum Badań i Rozwoju